

Advies van de ACP aan de Raad van Bestuur van het Zorginstituut over het toekomstbeeld fysio- en oefentherapie (een nieuwe balans tussen de toegang tot en de betaalbaarheid van goede zorg; systeemadvies)

De Adviescommissie Pakket (ACP) adviseert de Raad van Bestuur van het Zorginstituut over voorgenomen pakketadviezen. Deze kunnen gaan over in- of uitstroom van interventies in de zorgverzekering, maar ook over het domein waar bepaalde zorg moet worden ondergebracht. In het laatste geval spreken we van systeemadviezen. Zij doet dit vanuit het principe dat het systeem van de zorgverzekering en aanpalende regelingen maximale gezondheidswinst dient op te leveren voor de gehele bevolking. Bij systeemadviezen beoordeelt de commissie of de uitvoering ervan leidt tot maatschappelijk rechtvaardige uitkomsten waarbij de toegang tot zorg en de mogelijke uitvoeringsconsequenties een belangrijke rol spelen.

De commissie heeft in haar vergadering van 9 december 2016 gesproken over het toekomstbeeld fysio- en oefentherapie dat het Zorginstituut schetst en de weg daarnaar toe.

De commissie ondersteunt in beginsel de visie dat fysio- en oefentherapie niet anders zou moeten worden behandeld dan andere interventies. Dat de fysio- en oefentherapie op termijn ook een open omschreven aanspraak zou kunnen worden, vindt zij daarom een juist streven. Binnen die open omschreven aanspraak moet de zorg echter wel, net als andere interventies, bewezen effectief en doelmatig zijn. Het zal nog moeten blijken of de (kosten)effectiviteit van fysio- en oefentherapie bij verschillende aandoeningen voldoende kan worden onderbouwd, en dat er inderdaad sprake kan zijn van een groeiscenario.

Om de (kosten)effectiviteit te kunnen onderbouwen, is er nog veel onderzoek nodig. Daar ziet de commissie wel een belangrijk probleem, vooral wanneer het gaat om beschikbare financiële middelen voor het uitvoeren van onderzoek. Zo ook zullen middelen beschikbaar moeten komen voor het opstellen van kwaliteitsstandaarden. De commissie adviseert de Minister om hier de randvoorwaarden voor te bevorderen. De commissie merkt overigens op dat het (kosten)effectiviteitsonderzoek complex zal zijn omdat fysio- en oefentherapie vaak een onderdeel zijn van een totale geïntegreerde en multidisciplinaire behandeling en het lastig kan zijn om hierin het directe effect van de individuele fysio- en oefentherapie vast te stellen. Het is dan ook belangrijk om een heldere en haalbare visie te ontwikkelen op de aard van wetenschappelijke onderbouwing die van fysio- en oefentherapie verwacht mag worden.

De commissie ziet voordelen in het beoordelen van de effecten van fysio- en oefentherapie op het niveau van functiebeperkingen en niet op het niveau van aandoeningen. Het is echter de vraag of het mogelijk zal zijn om op dit niveau de (kosten)effectiviteit en de andere pakketcriteria (waaronder uitvoerbaarheid, dit is inclusief 'therapietrouw') voor fysio- en oefentherapie te onderbouwen en te beoordelen. De commissie adviseert te onderzoeken of dit mogelijk is. Indien dit zo is, zal dit mogelijk sneller tot adviezen kunnen

leiden in welke gevallen fysio- en oefentherapie (ziekte overstijgend) tot de basisverzekering zou moeten behoren.

Dit tijdsaspect is belangrijk: het is niet wenselijk dat het zeer lang duurt voor de benodigde kwaliteitsstandaarden gerealiseerd zijn. Ook een goede prioritering is belangrijk. In het systeemadvies wordt ook voorgesteld te beginnen met de beoordeling van enkele aandoeningen en zo verder te werken. De commissie stelt voor om prioriteit te verlenen aan de beoordeling van aandoeningen, waarbij sprake is van;

- een hoge mate van substitutie naar duurdere zorg;
- een grote medische noodzaak;
- een voldoende onderbouwing van effectiviteit (waar deze bestaat, dan wel waar deze naar verwachting snel kan worden verkregen).

De commissie adviseert de Kwaliteitsraad van het Zorginstituut om, mede op basis van deze prioriteringscriteria, onderwerpen op de Meerjarenagenda te plaatsen.

De commissie merkt tot slot op dat het, bij toepassing van bovenstaande prioriteringscriteria, mogelijk moet zijn om op afzienbare termijn de toegankelijkheid van fysio- en oefentherapie te verbeteren.